

POSTBUS 3007 | 2001 DA HAARLEM

Provinciale Staten van Noord-Holland
door tussenkomst van de statengriffier mw. drs. K. Bolt
Dreef 3, tweede etage
2012 HR HAARLEM

INGEKOMEN - 8 JAN. 2019

Gedeputeerde Staten

Uw contactpersoon

mw S.H.M. Beliën

BEL/REE

Telefoonnummer +31235144188

beliens@noord-holland.nl

1 | 5

Betreft: Stand van zaken projecten Uitvoeringsprogramma Stelling van Amsterdam - Nieuwe Hollandse Waterlinie 2017-2020 tot 1 december 2019

Verzenddatum

- 8 JAN. 2020

Kenmerk

1334148/1334433

Geachte leden,

Uw kenmerk

De provincie Noord-Holland is siteholder (eerstverantwoordelijke) voor het UNESCO Werelderfgoed Stelling van Amsterdam. De Stelling is één van de [structuurdragers](#) binnen de provincie. Samen met gemeenten, natuurbeherende organisaties en waterschappen, eigenaren en beheerders van de Stelling van Amsterdam maakt de provincie het behoud van dit UNESCO Werelderfgoed mogelijk. Het Uitvoeringsprogramma Stelling van Amsterdam en Nieuwe Hollandse Waterlinie 2017-2020 biedt kaders voor dit behoud.

Elk half jaar sturen wij Provinciale Staten (PS) via deze brief een actueel overzicht van de (fort)ontwikkelingen binnen de Stelling van Amsterdam en een fortencarta. Hierbij vindt u ter informatie deze kaart 'Stand van zaken ontwikkeling fort Stelling van Amsterdam tot 1 december 2019'.

Op deze kaart vindt u basisinformatie over de fortten, zoals wie de eigenaar en beheerder is, in welke gemeente het fort ligt en wat de huidige functie van het fort is. Daarnaast is in kleur aangegeven of het fort economisch is benut, er een ontwikkeling van het fort plaatsvindt of niet, of dat het fort voornamelijk natuurwaarden heeft. Op deze kaart zijn ook de toekomstige ontwikkelingen opgenomen voor zover deze bij ons bekend zijn.

In deze brief informeren wij u over de:

- Herontwikkeling, restauratie en herstel van de militaire werken.
- Belangrijkste evenementen en activiteiten van de afgelopen periode.
- Voorziene activiteiten en evenementen voorzien in de 1ste helft van 2020.

De laatste keer is Provinciale Staten via een brief en kaart geïnformeerd in augustus van 2018.

Postbus 3007
2001 DA Haarlem
Telefoon (023) 514 3143
Fax (023) 514 3030

Houtplein 33
2012 DE Haarlem
www.noord-holland.nl
Kvk nummer 34362354
Btw nummer NL.0010.03.124.B.08

In maart 2019 is PS geïnformeerd over de voortgang van het programma Stelling van Amsterdam via de 'Voortgangsrapportage: [Beleidskader Cultuur in Ontwikkeling | Cultuurbeleid 2017-2020](#) (kenmerk 1187706/1187707).

Ontwikkeling, restauratie en herstel forten Stelling van Amsterdam 1 maart 2019 t/m 1 december 2019

- Het bezoekerscentrum van de Stelling van Amsterdam op **Forteiland Pampus** in de gemeente Gooische Meren is inhoudelijk en technisch vernieuwd. Het is op 18 april 2019 feestelijk geopend. Pampus is momenteel met ons in gesprek over de noodzakelijke herbouw van hun ontvangstgebouw.
- Voor **Fort aan de Middenweg** in gemeente Beemster ligt er een plan vanuit Fort Resort Beemster (Fort aan de Nekkerweg) om dit fort te ontwikkelen tot Bed & Breakfast. In dit plan is ook een informatiepunt over de Stelling van Amsterdam opgenomen. Dit informatiepunt vervangt het eerder geplande informatiepunt op Fort aan de Nekkerweg. Over deze ontwikkeling vinden gesprekken plaats met Natuurmonumenten die eigenaar van dit fort is.
- Voor **Fort bij Spijkerboor** in de gemeente Beemster is Natuurmonumenten in gesprek met ondernemers over een mogelijk herontwikkeling.
- In **Fort bij Markenbinnen** in de gemeente Alkmaar zijn meerdere [escaperooms](#) ontwikkeld.
- Voor **Fort bij Velsen** in de gemeente Beverwijk wordt een nieuwe eigenaar gezocht. Aan de gemeente is aangegeven dat de provincie betrokken wil worden bij de planvorming rondom het fort. Op dit moment is het fort tijdelijk een fietsopslag. De fietsen komen uit fietsdepots van grote gemeenten. Het bedrijf dat verantwoordelijk is voor de fietsen geeft deze een nieuwe bestemming door bijvoorbeeld de onderdelen te verkopen of de fietsen rijklaar te maken voor particulieren.
- **Fort Zuidwijkermeer** in de gemeente Beverwijk wordt ontwikkeld tot Kaasfort. De oplevering stond gepland in 2019. Deze is vertraagd door ruimtelijke procedures en wordt nu verwacht in 2020.
- Bij **Fort benoorden Spaarndam** in de gemeente Velsen is, in opdracht van recreatieschap Spaarnwoude, het Liniepad en Redoute verbeterd. Een Redoute is een van aarde opgeworpen verschaning. De werkzaamheden bestonden uit het opnieuw asfalteren en het aanbrengen van grasbetontegels langs het Liniepad, tussen het Redoute en de brug over Zijkanaal B. De verwachting is dat er in 2020 een plan ligt voor de ontwikkeling van het fort.
- De [fortwachterswoning van Fort bij Penningsveer](#) in de gemeente Haarlemmermeer is hersteld. Het Rijksvastgoedbedrijf zet het fort in de verkoop.
- [Stadsherstel Amsterdam](#) heeft **Fort bij de Liebrug** in de Haarlemmermeer in 2019 aangekocht. Dit fort is vervolgens gerestaureerd net als de fortwachterswoning. Samen met het Recreatieschap Spaarnwoude, de provincie Noord-Holland, Staatsbosbeheer en de gemeente Haarlemmermeer maakt Stadsherstel het fort toegankelijker voor een groter publiek. De huidige huurders blijven en leegstaande ruimten worden ingevuld binnen thema's als 'gezond en gezellig' en 'zakelijk en culinair'.

- **Fort bij Hoofddorp** in de gemeente Haarlemmermeer wordt gerestaureerd en [getransformeerd tot stadspark met horeca en openluchttheater](#). De realisatie wordt medio 2020 verwacht. Met de stichting Fort van Hoofddorp is de provincie in gesprek over de informatievoorziening over de Stelling van Amsterdam op het fort. Stichting Fort van Hoofddorp levert een plan aan.
- In 2010 ondertekende gemeente Haarlemmermeer, CRASH Luchtoorlog- en Verzetsmuseum '40-'45, Boer Bos Management van Natuurtalent en Stadsherstel een [intentie verklaring](#) voor de herontwikkeling van **Fort bij Aalsmeer** in de gemeente Haarlemmermeer. Dit traject heeft enige tijd stil gelegen. De gesprekken zijn inmiddels hervat over de inrichting van de ruimtes van dit fort. Stadsherstel Amsterdam is gestart met het herstel van de Genieloods van dit fort.
- **Fort bij Kudelstaart** in de gemeente Aalsmeer wordt ontwikkeld tot een jachthaven, hotel en horeca. In november is gestart met de restauratie. Hierbij wordt de oude zandlaag van het dak van het fort verwijderd, de oude bitumen laag vervangen en wordt het dak waterdicht gemaakt.
- Het dak van **Fort aan de Kwakel** in Uithoorn is hersteld.
- Op **Fort bij Uithoorn** in de gemeente De Ronde Venen is de ontwikkeling van het fort vertraagd door bezwaren op de vergunningverlening. Het plan is het fort te ontwikkelen tot een recreatiebestemming met overnachtingsmogelijkheden en horeca in de genieloods.
- De genieloods van **Fort aan de Drecht** in de gemeente Uithoorn wordt gerestaureerd en krijgt een woonfunctie.
- In **Fort bij Nigtevecht** in de gemeente De Ronde Venen is een nieuwe ondernemer gestart. De bestaande Gedenkplaats is aangevuld met vergadermogelijkheden en horeca in de genieloods.
- Op **Fort Uitermeer** in de gemeente Weesp is de [Keerkom gerestaureerd](#) en is een deel van de bezoekersinformatie gerealiseerd.

Belangrijke activiteiten en evenementen van 1 maart t/m 1 december 2019

- Het streekpad Stelling van Amsterdam is samengevoegd met het streekpad van de Nieuwe Hollandse Waterlinie. Dit is nu één Lange Afstand Wandelpad (LAW) en heet het [Waterliniepad](#).
- In april 2019 is gestart met het landschapsplan Stelling van Amsterdam/A8-A9. Door aanpassingen in de scope van het project A8-A9 (voortkomend uit het coalitieakkoord) wordt het landschapsplan nu in het 3de kwartaal van 2020 opgeleverd. In het 1ste kwartaal van 2021 wordt op basis van dit plan besluitvorming over dit project aan PS aangeboden.

Voorziene activiteiten en evenementen 1ste helft van 2020

- Het LAW Waterliniep pad is genomineerd voor wandelpad van 2019. Op de [fiets- en wandelbeurs in Gent](#) in februari 2020 wordt bekend gemaakt of deze route de prijs heeft gewonnen.
- 25 t/m 27 maart 2020 is er een internationaal congres Hollandse Waterlinies. Dit congres wordt georganiseerd door de Stelling van Amsterdam en de Nieuwe Hollandse Waterlinie, samen de Hollandse Waterlinies genaamd. Doel van dit congres is een verkenning naar hoe wereldwijd omgegaan wordt met ruimtelijke ontwikkelingen binnen werelderfgoed. Tijdens dit congres worden wereldwijde casussen besproken waar ruimtelijke ontwikkeling botst met de status van werelderfgoed.
- In het 1ste kwartaal van 2020 verlenen wij een opdracht om een onderzoek uit te voeren naar de herstelbehoefte van de Liniedijken en het landschap van de Stelling van Amsterdam. Dit onderzoek is input voor het inzetten van het Landschapsfonds bij het noodzakelijk herstel van de Liniedijken.

Voortgang voorgenomen uitbreiding werelderfgoed met Nieuwe Hollandse Waterlinie

- In september 2019 is er in het kader van de UNESCO nominatie van de Nieuwe Hollandse Waterlinie een technische evaluatie missie vanuit [ICOMOS](#) geweest. Deze organisatie adviseert UNESCO over nominaties tot werelderfgoed. Deze missie had als doel om de situatie in het veld te beoordelen; wat is er te zien en hoe ligt het erbij. Ook werden in de missie aspecten van het managementplan getoetst. Ook zijn tijdens deze missie de voorgestelde grenswijzigingen van de Stelling van Amsterdam bekeken.
- In april 2019 is gestart met het landschapsplan Stelling van Amsterdam/A8-A9. Door aanpassingen in de scope van het project A8-A9 (voortkomend uit het coalitieakkoord) wordt het landschapsplan nu eind oktober/begin november 2020 opgeleverd.
- In juni 2020 besluit het uitvoerend comité van UNESCO of de Nieuwe Hollandse Waterlinie UNESCO Werelderfgoed wordt als uitbreiding van het werelderfgoed Stelling van Amsterdam. Dit besluit wordt genomen op basis van het door ICOMOS uit te brengen advies. Dit advies wordt naar verwachting in de eerste helft van mei 2020 openbaar gemaakt. Over het algemeen neemt het uitvoerend comité deze adviezen over, maar in een beperkt aantal gevallen wordt dit advies in positieve zin bijgesteld.

Meer informatie

Mocht u meer informatie wensen over de projecten en ontwikkelingen rondom de Stelling van Amsterdam, dan kunt u hierover informatie opvragen bij mevrouw S. Beliën via e-mailadres: beliens@noord-holland.nl of telefoonnummer 023-5144188.

Hoogachtend,

Gedeputeerde Staten van Noord-Holland,

D.M. Bergkamp
provinciesecretaris

voorzitter **A.Th.H. van Dijk**

Deze beslissing is genomen namens gedeputeerde staten genomen door het lid van het college dat met dit onderwerp is belast.

1 bijlage(n)

Kaart basisinformatie ontwikkeling forten Stelling van Amsterdam maart 2019 t/m 1 december 2020